

ISHLAB CHIQILGAN:

O'zbekiston Respublikasi
Mirzo Ulug'bek nomli Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi

TASDIQLANGAN VA AMALGA KIRITILGAN:

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligining 2023 yil
«07» _____ oyi _____ kuni 344 - sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan

JORIY ETILGAN:

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi

**60220300 - Tarix (Islom tarixi va manbashunosligi) bakalavriat ta'lim
yo'nalishining malaka talablari**

ЎЗР ОЎМТВ

Буйруқ № 344

« 07 » 08 2023 йил

Toshkent – 2023

ISHLAB CHIQILGAN:

Mirzo Ulug‘bek nomidagi O‘zbekiston Milliy universiteti.

TASDIQLANGAN VA AMALGA KIRITILGAN:

O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta‘lim, fan va innovatsiyalar vazirligining 2023 yil «07» 08 dagi 344 - sonli buyrug‘i bilan tasdiqlangan.

JORIY ETILGAN:

O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta‘lim, fan va innovatsiyalar vazirligi.

Mazkur Malaka talablari “Oliy ta‘lim davlat ta‘lim standarti. Asosiy qoidalar”, “Oliy ta‘lim davlat ta‘lim standarti. Oliy ta‘lim yo‘nalishlari va mutaxassisliklari klassifikatori”, O‘zbekiston Respublikasi Milliy va tarmoq malaka doiralari (ramkasi), kasbiy standartlar va kadrlar buyurtmachilari takliflariga muvofiq ishlab chiqilgan va rasmiy me‘yoriy-uslubiy hujjat hisoblanadi. O‘zbekiston Respublikasi hududida Malaka talablarini rasmiy chop etish huquqi O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta‘lim, fan va innovatsiyalar vazirligiga tegishlidir.

MUNDARIJA

T/r		bet
1.	60220300 - Tarix (Islom tarixi va manbashunosligi) bakalavriat ta'lim yo'nalishining umumiy tavsifi.....	4
1.1.	Qo'llanish sohasi	4
1.1.1.	60220300 - Tarix (Islom tarixi va manbashunosligi) ta'lim yo'nalishi Malaka talabining qo'llanilishi.....	4
1.1.2.	Malaka talablarining asosiy foydalanuvchilari.....	4
1.2.	60220300 - Tarix (Islom tarixi va manbashunosligi) ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining tavsifi.....	4
1.2.1.	60220300 - Tarix (Islom tarixi va manbashunosligi) ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatining sohalari.....	4
1.2.2.	60220300 - Tarix (Islom tarixi va manbashunosligi) ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatining obyektlari.....	5
1.2.3.	60220300 - Tarix (Islom tarixi va manbashunosligi) ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatining turlari.....	6
1.2.4.	60220300 - Tarix (Islom tarixi va manbashunosligi) ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlarning kasbiy vazifalari.....	6
2.	60220300 - Tarix (Islom tarixi va manbashunosligi) ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlarning kasbiy kompetensiyalariga qo'yiladigan talablar.....	8
2.1.	Umumiy kompetensiyalar.....	8
2.2.	Kasbiy kompetensiyalar.....	9
2.3.	Umumiy va kasbiy kompetensiyalarni egallashni ta'minlaydigan fanlar va amaliyotlarga qo'yiladigan talablar	9
2.3.1.	Kvalifikatsiya	10
2.3.2.	60220300 - Tarix (Islom tarixi va manbashunosligi) ta'lim yo'nalishi uchun ajratilgan o'quv fanlari, bloklar bo'yicha soatlar va kreditlar	11
2.3.3.	60220300 - Tarix (Islom tarixi va manbashunosligi) ta'lim yo'nalishi bo'yicha ta'lim dasturining tuzilishi.....	12
	Bibliografik ma'lumotlar	13
	Kelishuv varag'i	14

1. 60220300 - Tarix (Islom tarixi va manbashunosligi) bakalavriat ta'lim yo'nalishining umumiy tavsifi

60220300 - Tarix (Islom tarixi va manbashunosligi) ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar tayyorlash kunduzgi ta'lim shakllarida amalga oshiriladi. Kunduzgi ta'lim shakli bo'yicha o'qitish kredit-modul tizimi asosida tashkil qilinadi. Kunduzgi ta'limda bakalavriat dasturining me'yoriy muddati 4 yil. Mazkur yo'nalishning boshqa ta'lim shakllari me'yoriy hujjatlarda belgilangan shaklda tashkil etiladi.

1.1. Qo'llanish sohasi.

1.1.1. 60220300-Tarix (Islom tarixi va manbashunosligi) ta'lim yo'nalishi Malaka talabining qo'llanilishi.

Malaka talabi **60220300 - Tarix (Islom tarixi va manbashunosligi)** ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar tayyorlovchi barcha oliy ta'lim tashkilotlari uchun talablar majmuini ifodalaydi.

1.1.2. Malaka talablarining asosiy foydalanuvchilari:

- mazkur ta'lim yo'nalish bo'yicha malaka talablari, o'quv reja va fan dasturlarini ishlab chiqish va yangilash, ular asosida o'quv jarayonini samarali amalga oshirish uchun mas'ul hamda o'z vakolat doirasida bitiruvchilarning tayyorgarlik darajasiga javob beradigan oliy ta'lim tashkilotining boshqaruv xodimlari (rektor, prorektorlar, o'quv bo'limi boshlig'i, dekanlar va kafedra mudirlari) va professor-o'qituvchilari;
- ta'lim yo'nalishining o'quv rejasi va fan dasturlarini o'zlashtiruvchi oliy ta'lim tashkilotining talabalari;
- bakalavriat bitiruvchilarining tayyorgarlik darajasini baholashni amalga oshiruvchi Davlat attestatsiya komissiyalari;
- ta'limni boshqarish bo'yicha vakolatli davlat organlari;
- oliy ta'lim tashkilotlarini moliyalashtirishni ta'minlovchi organlar;
- oliy ta'lim tizimini akkreditatsiya va sifatini nazorat qiluvchi vakolatli davlat organlari;
- kadrlar buyurtmachilari va ish beruvchi tashkilot va korxonalar;
- oliy ta'lim tashkilotlariga o'qishga kirayotgan abituriyentlar, ularning otalari va boshqa manfaatdor shaxslar.

1.2. 60220300 - Tarix (Islom tarixi va manbashunosligi) ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining tavsifi.

1.2.1. 60220300 - Tarix (Islom tarixi va manbashunosligi) ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatining sohalari:

60220300 - Tarix (Islom tarixi va manbashunosligi) - tarix sohasidagi yo'nalish bo'lib, jamiyatda Tarix (Islom tarixi va manbashunosligi) sohasining barcha yo'nalishlari kompleks masalalarni yechish; umumiy o'rta, professional ta'lim muassasalarida ta'lim yo'nalishiga oid fanlarni o'qitish, islom tarixi, manbashunoslik tadqiqotlari bilan bog'liq ilmiy-tadqiqot muassasalari va tashkilotlari; davlat va mahalliy boshqaruv organlari, davlat korxona, tashkilotlari,

turli fondlar va loyihalarda hamda turli mulkchilik shaklidagi korxonalarda soha bilan bog'liq tashkiliy jarayonlarni tashkil etish va boshqarish; ilmiy tadqiqot institutlari, markazlar, qo'lyozma institutlari va fondlari, muzeylar, notijorat tashkilotlari: tarixiy, madaniy, ma'naviy merosni o'rganish markazlarida kompleks masalalarni yechish majmuasini; O'zbekiston Respublikasi Din ishlari bo'yicha qo'mitasi va hududiy bo'linmalari, O'zbekiston musulmonlari idorasi va hududiy vakilliklari, respublikadagi o'rta va professional ta'limining davlat va nodavlat muassasalari; ommaviy axborot vositalari, davlat va mahalliy boshqaruv organlari, har xil shakldagi mulk, sanoat va biznes tashkilotlari, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi, Vazirlar Mahkamasi, hokimliklarning diniy va jamoat birlashmalari bo'yicha kotibiyati hamda bo'limlari, O'zbekiston musulmonlari idorasi tizimidagi madrasalar, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi O'zbekistondagi Islom sivilizatsiyasi markazi, Imom Buxoriy, Imom Termiziy va Imom Moturidiy xalqaro ilmiy-tadqiqot markazlari, Mudofaa vazirligi tasarrufidagi harbiy bo'limlar, huquqni muhofaza qilish idoralari, Davlat xavfsizlik xizmati tizimidagi muassasalar, Turizmni rivojlantirish davlat qo'mitasi tasarrufidagi islom dini, tarixi, madaniyati va musulmon ulamolari bilan bog'liq qadamjolar, Oila va xotin-qizlar qo'mitasi, Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Ma'naviyat va ma'rifat markazi, Ichki ishlar vazirligi tizimida jazoni ijro etish muassasalari, ajdodlarning boy ilmiy-ma'naviy merosini tadqiq qilish, sof islom ta'limotini ilmiy o'rganish bilan bog'liq kompleks masalalar majmuasi; Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi tizimidagi faoliyatni qamrab oladi.

1.2.2. 60220300 - Tarix (Islom tarixi va manbashunosligi) ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining obyektlari:

- davlat va nodavlat tashkilot, korxona va muassasalar, kompaniyalar, ishlab chiqarish birlashmalari va boshqalar;
- ijtimoiy soha bilan bog'liq bo'lgan tashkilot, korxona va muassasalar samaradorligi va natijadorligini oshirish jarayonlari;
- boshqaruvda vaziyatli va tizimli yondoshuv tamoyillarini tatbiq etish, davlat va mahalliy boshqaruv qarorlarini amalga oshirish jarayonlari;
- tashkilot va korxonalarda zamonaviy boshqaruv tizimini tashkil etish, tashkiliy tuzilmalarni optimallashtirish, boshqaruv samaradorligini oshirish, mehnatni rag'batlantirish jarayonlari;
- tarix sohasi tizimidagi jarayonlar; Tarix (Islom tarixi va manbashunosligi) sohasiga tegishli barcha yo'nalishlar doirasidagi muammolarni hal etish ishlari; ilmiy tadqiqot jarayonlari; soha tizimidagi tegishli tashkilot va muassasalar, ilmiy tadqiqot institutlari va markazlar; soha bo'yicha davlat boshqaruv tizimi organlari va idoralari, fuqarolik jamiyati institutlari, tashkilotlar, ta'lim, ilmiy tadqiqot muassasalari; milliy va xalqaro OAV, ilmiy-tahliliy nashrlar; o'quv jarayoni, umumiy o'rta va professional ta'lim tizimida o'qituvchi; ma'naviyat va ma'rifat markazlari, yoshlar markazlari, ularning hududiy bo'limlari, mahalla idoralari, turli davlat va nodavlat tashkilotlarida ma'naviy-tarbiyaviy yo'nalishlar; arxivlarda, axborot-resurs markazlarida, nashriyotlarda, ommaviy-axborot vositalarida, qo'lyozma fondlarida, turli tadbirkorlik subyektlarida, nodavlat notijorat va jamoat

tashkilotlarida hamda boshqa muassasalarda sohaga doir faoliyat; huquq-tartibot organlari, ulardagi diniy mutaassiblikka moyil kishilar bilan ishlash yo'nalishlari, mahalliy o'zini o'zi boshqarish organlari, davlat va din munosabatlarini muvofiqlashtiruvchi davlat organlari, diniy tashkilotlar, jamoat birlashmalari; O'zbekiston musulmonlari idorasi tizimidagi diniy ta'lim muassasalari; o'rta maxsus diniy ta'lim tizimida Tarix (Islom tarixi va manbashunosligi) fanlaridan dars berishi jarayonlari;

1.2.3. 60220300 - Tarix (Islom tarixi va manbashunosligi) ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining turlari:

- tashkiliy-boshqaruv va xizmat ko'rsatish;
- axborot-tahiliy faoliyat;
- ilmiy-tadqiqot faoliyati;
- loyihaviy;
- pedagogik faoliyat.

1.2.4. 60220300 - Tarix (Islom tarixi va manbashunosligi) ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlarning kasbiy vazifalari.

60220300 - Tarix (Islom tarixi va manbashunosligi) ta'lim yo'nalishi bo'yicha Milliy malaka ramkasining 6-malaka darajasi hamda bakalavr kasbiy faoliyatlarining sohalari, obyektlari va turlariga muvofiq bakalavriyat bitiruvchisi quyidagi kasbiy vazifalarni bajarishga qodir bo'lishi lozim:

Tashkiliy-boshqaruv va xizmat ko'rsatish faoliyatida:

- tashkilot va korxonalar faoliyatini strategik rivojlantirishda zamonaviy bilimlarni qo'llash orqali boshqarish;
- tashkilot, korxona va ularning alohida bo'linmalar tashkiliy tuzilmasini optimallashtirish, xodimlarning professional tayyorgarlik darajasini oshirib borishni tashkil qilish va boshqarish, mehnat salohiyatidan samarali foydalanishni rejalashtirish, mehnatni rag'batlantirish tizimini yo'lga qo'yish;
- bajarayotgan faoliyati bo'yicha ish rejasini tuzish va uni bajarish, nazorat qilish va amalga oshirilgan ishlarning natijalarini baholash;
- kasbga oid muammolar yechimlarini amaliyotga tadbiq etish;
- korxonalar tashkiliy-boshqaruv faoliyatida qabul qilinadigan qarorlarni ijtimoiy-iqtisodiy samaradorlik mezonlari asosida ishlab chiqishda hamda qarorlarni muqobil variantini tanlab olishni asoslashda ishtirok etish;
- sohaga oid turli tadbir, anjuman va ma'rifiy suhbatlarni samarali tashkillashtirish hamda boshqarish;
- zamonaviy axborot texnologiyalardan boshqaruvda foydalanish, turli jarayonlar monitoringi va sifatini baholash usullari hamda mexanizmlarini ishlab chiqish;
- atrof-muhitni muhofaza qilish va mehnat xavfsizligi talablariga mos kelishi borasida ishlab chiqarish jarayonlarini nazorat qilish;
- soha bo'yicha resurslardan foydalanishni rejalashtirish, favqulodda sodir bo'lishi mumkin bo'lgan xavf-xatarlarni tahlil qilish.

Axborot-tahliliy faoliyatida:

- boshqaruv qarorlarini qabul qilish uchun tashkilotning tashqi va ichki muhiti omillari to'g'risidagi ma'lumotlarni to'plash, qayta ishlash va tahlil qilish;
- qaror qabul qilish, faoliyatni rejalashtirish va boshqarish uchun ma'lumot to'plash, tashkilotning axborot tizimida faoliyat ko'rsatish;
- sohaga oid materiallarni to'plash, qayta ishlash va tahlil qilish ishlarini amalga oshirish;
- loyihalar samaradorligini baholash;
- axborot-tahlil faoliyati natijalari bo'yicha hisobot tayyorlash;
- boshqaruv qarorlarining samaradorligini baholash.

Ilmiy-tadqiqot faoliyatida:

- ilmiy-tadqiqot institutlari va markazlarda tarmoqlar va sohalarni zamonaviy boshqarish usullari bo'yicha ilmiy tadqiqot ishlarini amalga oshirishda qatnashish;
- soha subyektlarini zamonaviy boshqarish tizimini ta'minlashga bag'ishlangan mamlakatdagi va xorijiy davlatlardagi fan-texnika yutuqlari, maxsus adabiyotlar va boshqa ilmiy-texnik axborotlarni o'rganish va tizimlashtirish;
- tarmoq va sohalarga oid muammoli mavzular bo'yicha turli axborotlarni yig'ish, qayta ishlash, tahlil qilish va tizimlashtirish ishlarini amalga oshirish;
- allomalar faoliyati va ilmiy merosining bugungi kunda ham dolzarb ekanligini ilmiy asoslab berish;
- Islom tarixi va madaniyatining dunyo sivilizatsiyasidagi o'рни, roli va ahamiyatini ilmiy ochib berish;
- dunyoda sodir bo'layotgan siyosiy jarayonlar, ekstremizm, terrorizm, radikalizm, "ommaviy madaniyat"ning ayrim turlarini din bilan bog'lash, dinlarning terrorizm vositasi sifatida noto'g'ri talqin qilinishi sabab va omillarini bilish;
- ilmiy-tadqiqot institutlari va ilmiy markazlarda islom tarixi va manbashunosligiga oid mavzularda tadqiqot olib borish;
- ilmiy seminarlar, ilmiy-amaliy konferensiyalar ishida ishtirok etish;
- ilmiy-amaliy jurnallarga maqolalar tayyorlash;
- ilmiy tadqiqot ishlanmalarini tayyorlash, soha adabiyotlari ekspertizasini amalga oshirishda qatnashish;
- tadqiqot natijalari va ishlanmalarni tatbiq etish.

Loyihaviy faoliyatida:

- yangi loyihalarni shakllantirish va amalga oshirish;
- loyihaviy faoliyatning monitoringi uchun ma'lumotlar bazasi yaratish;
- manbalar bilan ishlash bo'yicha tadqiqotlar tashkil etish va o'tkazishda ishtirok etish;
- sohaga oid yo'nalishlar bo'yicha loyihalar ishlab chiqish, ularni amalga oshirish, tadqiqot natijalarini tarqatishda ishtirok etish.

Pedagogik faoliyatida:

- ta'lim muassasalarida o'quv fanlari bo'yicha nazariy mashg'ulotlarni tashkil etish va o'tkazish;
- zamonaviy informatsion va pedagogik texnologiyalardan foydalanib noan'anaviy o'quv mashg'ulotlarini ishlab chiqish va o'tkazish;
- o'qitilayotgan fanlar bo'yicha darslarni o'tkazish uchun zarur bo'lgan o'quv-metodik hujjatlarni shakllantirish va tuzish;
- o'qitilayotgan fan bo'yicha mashg'ulotlarni o'tkazish uchun o'qitishning texnik vositalarini ishlab chiqish va ulardan foydalanish;
- mustaqil ta'lim va ijodiy izlanish natijasida o'qitilayotgan fan hamda pedagogik faoliyat sohasidagi uslublar, vositalar va shakllar tizimida o'z-o'zini muntazam takomillashtirib borish;
- dars mashg'ulotlarini o'tkazish uchun zarur bo'lgan o'quv-metodik hujjatlarni shakllantirish, tuzish va ularni tadbiq etish;
- ta'lim muassasasidagi muammolarni yechishda bag'rikenglik, insoniylik usullardan foydalanish bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqish.

2. 60220300 - Tarix (Islom tarixi va manbashunosligi) ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlarning kasbiy kompetensiyalariga qo'yiladigan talablar

2.1. Umumiy kompetensiyalar:

- davlat siyosatining dolzarb masalalarini bilishi, ijtimoiy-iqtisodiy muammolar va jarayonlarni mustaqil tahlil qila olish;
- xorijiy tillardan birida kasbiy faoliyatiga oid hujjatlar va ishlar mohiyatini tushunishi, fanlar bo'yicha kasbiy faoliyati doirasida zaruriy bilimlarga ega bo'lishi hamda ulardan zamonaviy ilmiy asosda kasb faoliyatida foydalana bilish;
- axborot texnologiyalarini kasbiy faoliyatida qo'llay bilishi, axborotlarni yig'ish, saqlash, qayta ishlash va ulardan foydalanish usullarini egallagan bo'lishi, mustaqil asoslangan qarorlar qabul qila olish;
- yangi bilimlarni mustaqil egallay bilishi, o'z ustida ishlashi va mehnat faoliyatini ilmiy asosda tashkil qila olish;
- sog'lom turmush tarzi va unga amal qilish zaruriyati to'g'risida tassavvurga ega bo'lish.

2.2. Kasbiy kompetensiyalar:

- O'zbekiston va jahon tarixi fanlarini o'rganish bilan tarix bilim sohasi uchun zarur bo'lgan fundamental fanlarni chuqur o'rganishning ilmiy va nazariy asoslarini ta'minlashi lozim.
- bilimlarni yo'naltirishda muhim hisoblangan fundamental umumkasbiy bilimlarni, amaliyotdagi qobiliyat va yangiliklarni shakllantirish;
- tarix ta'lim sohasi yo'nalishidagi ixtisoslik fanlarni o'rganish va chuqur egallash uchun zarur bo'lgan fundamental umumkasbiy bilimlarni, amaliy ko'nikma va o'quvlarni shakllantirishi;

- umumkasbiy fanlar o'zlashtirishni ta'minlash, tarix fani sohalari bo'yicha ma'lumotlarga ega bo'lish va qayta ishlash metodlaridan zaruriy bilimga ega bo'lish;
- Siyrat davri voqealari mazmun-mohiyatini ochib berish, ilk islom davri voqealarini yuzaga kelish zarurati, zamon va mokonga munosabatini mustalahul-hadis (hadis istilohlari) hamda usulul-fiqh (islom huquqi nazariyasi) fanidagi ilmiy usul va mezonlar asosida tahlil qilib, ulardan kelib chiqadigan xulosalar, huquqiy va axloqiy ahkomlarni o'rganish;
- Markaziy Osiyo hududidan yetishib chiqqan qomusiy olimlar hayoti, ilmiy faoliyati va ularning tabiiy va ijtimoiy fanlar rivojiga qo'shgan hissasini atroflicha tahlil qilish;
- hadislarda kelgan tarixiy voqealarni vorid bo'lish (aytilish) sabablari, ilk islom va keyingi davr jamiyat tafakkuridagi ahamiyatini o'rganish, qisosul ahadis (hadislardagi qissalar) janriga oid manbalar, ularning uslub va xususiyatlari bilan tanishish, shuningdek, talabalar muayyan voqeani tarixiy tafakkur, u bilan bog'liq ma'lumotlar asosida kompleks tahlil qilish orqali kichik tadqiqot olib borish ko'nikmalarini shakllantirish;
- Musulmon mamlakatlari tarixini, sulolalarini, boshqaruv tizimini, tarixiy geografiyasini, mintaqada va jahon hamjamiyatida tutgan o'rnini bilishi va ulardan foydalana olish;
- tarix ta'lim yo'nalishida olingan ma'lumot va natijalarni qayta ishlash yo'riqlariga oid bilimlarni amalda qo'llash ko'nikmalarini ta'minlashi lozim.
- tarix ta'lim sohasidagi talabalarining kasbiy faoliyatiga muvofiq butun jahon va mamlakatimizda sohadagi mavjud muammolar, erishilgan yutuqlar va sohani rivojlantirish istiqbollari haqida tassavur hosil qilishi;
- tarixiy yozma manbalar unumli foydalanish, qo'lyozmalarni restavratsiya qilish, ulardan tarixiy tadqiqotlarda foydalana olish bo'yicha muhim bilimlar olishni ta'minlash;
- tarix ta'lim sohasidagi talabaning muayyan magistratura mutaxassisligi bo'yicha kelgusida ta'limni davom ettirishga ongli munosabatda bo'lishiga ko'maklashishi;
- umumiy pedagogika nazariyasi, o'qitish jarayoni, o'qitishning ta'limiy, tarbiyaviy va rivojlantiruvchi vazifalari; ta'limda ilmiylik, izchillik, muvofiqlik, ijodiylik va boshqa prinsiplar; ta'lim jarayonida motivatsiya; ta'lim metodlari, vositalari va texnologiyalari; umumiy va xususiy metodlar; umumiy pedagogik texnologiyalar; ta'lim tizimini boshqarish; pedagogik mahorat; umumiy psixologiya: umumiy psixologiyaning sohalari. yosh va pedagogik psixologiya: ta'limni va bilimlarni o'zlashtirishni boshqarish psixologiyasi; ta'lim va aqliy taraqqiyot; tarbiya metodlari va formalari; bo'lg'usi o'qituvchi shaxsi sifatleri; pedagogik qobiliyat: nazariya va amaliyot haqida bilim berishi borasida *ilmiy bilimlar, amaliy mahorat va ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.*

2.3. Umumiy va kasbiy kompetensiyalarni egallashni ta'minlaydigan fanlar va amaliyotlarga qo'yiladigan talablar.

Talabalar umumiy va kasbiy kompetensiyalar, bilim va ko'nikmalarni

egallashi o'quv rejasiga mantiqan ketmaketligida kiritiladigan **majburiy va tanlov** fanlarni o'zlashtirish, amaliyotlarni o'tash hamda boshqa o'quv mashg'ulot va akademik vazifalarni bajarish yordamida amalga oshiriladi.

Majburiy fanlar – bakalavriat ta'lim yo'nalishi bo'yicha bevosita umumiy va kasbiy kompetensiyalarni egallashga qaratilgan, zarur tayanch bilim va ko'nikmalarni ta'minlaydigan fanlar majmuasidir.

Tanlov fanlari – ta'lim yo'nalishi doirasida ixtisoslashuvdan kelib chiqib chuqurlashtirilgan, qo'shimcha bilim berish, bevosita ixtisosligi uchun zarur kompetensiyalarni kengaytirishga xizmat qiladigan, shuningdek, talabaning shaxsiy qiziqishlari, ijodiy yondashuvlari va iqtidorini qo'llab-quvvatlashga qaratilgan fanlar majmuasidir.

Ta'lim yo'nalishi bo'yicha quyidagi amaliyotlar o'tkaziladi:

malakaviy amaliyot – umumkasbiy va ixtisoslik fanlaridan nazariy bilimlarni mustahkamlash va amaliy (ishlab chiqarish) jarayonlari bilan uyg'unlashtirish, tegishli amaliy ko'nikmalar, kompetensiyalar va malakalarni shakllantirishga qaratiladi;

pedagogik amaliyot – pedagogik mahoratini oshirishga qaratiladi.

2.3.1. Kvalifikatsiya. Tarixchi-manbashunos, pedagog

2.3.2. 60220300 - Tarix (Islom tarixi va manbashunosligi) ta'lim yo'nalishi uchun ajratilgan o'quv fanlari, bloklar bo'yicha soatlar va kreditlar:

O'quv fanlari, bloklar va faoliyat turlarining nomlari	Kunduzgi ta'lim shakli uchun fanlarga ajratilgan soat	Ajratilgan kredit
Majburiy fanlar	5040	168
Tanlov fanlar	1560	42
Malakaviy amaliyot	450	24
Yakuniy davlat attestatsiyasi	150	6

2.3.3. 60220300 - Tarix (Islom tarixi va manbashunosligi) ta'lim yo'nalishi bo'yicha ta'lim dasturining tuzilishi:

T/r	Fanning malakaviy kodi	O'quv fanlari, bloklar va faoliyat turlarining nomlari	Umumiy yuklamaning hajmi, soatlarda	Kredit miqdori	Semestri
1.00		Majburiy fanlar	5040	168	
1.01	MK1110	Manbashunoslikka kirish	300	10	1-2
1.02	O'EYT1205	O'zbekistonning eng yangi tarixi	120	4	2
1.03	FAL1104	Falsafa	120	4	1
1.04	O'RT1105	O'zbek (rus) tili	150	5	1
1.05	XJT1210	Xorijiy til	300	10	2-3
1.06	ART1130	Arab tili	900	30	1-6
1.07	FST1708	Fors tili	240	8	7-8
1.08	RAT1104	Raqamli axborot texnologiyalari	120	4	2
1.09	UPP1404	Umumiy pedagogika va psixologiya	120	4	4
1.10	DIN1304	Dinshunoslik	120	4	3
1.11	DNT1404	Din niqobidagi tahdidlarga qarshi immunitetni shakllantirish asoslari	120	4	4
1.12	O'ZT1105	O'zbekiston tarixi	150	5	1
1.13	VEX1205	Vijdon erkinligining xalqaro va milliy huquqiy asoslari	150	5	2
1.14	IST1314	Islom tarixi	420	14	4-6
1.15	ISL1310	Islomshunoslik	300	10	3-4
1.16	JHT1105	Jahon tarixi	150	5	1
1.17	HTV1604	Hadislarda tarixiy voqealar	120	4	6
1.18	TO'M1505	Tarbiya fanini o'qitish metodikasi	150	5	5
1.19	ITM1705	Islom tarixiga oid manbalar tahlili	150	5	7
1.20	YTF1305	Yordamchi tarixiy fanlar	150	5	3
1.21	ISM1709	Islom manbashunosligi	270	9	7-8
1.22	ITF1605	Islom tarixi fiqhi	120	4	6
1.23	MHT1505	Movarounnahrda hanafiylik tarixi	150	5	5
1.24	MYT1805	Me'moriy yodgorliklar tarixi va epigrafika	150	5	8
2.00		Tanlov fanlar	1560	42	
		Jami:	6600	210	
		Malakaviy va pedagogik amaliyotlar	450	24	
		Bitiruv malakaviy ishini himoya qilish yoki ixtisoslik fanlaridan Davlat attestatsiyasi	150	6	
		Jami:	600	30	
		HAMMASI:	7200	240	

Bibliografik ma'lumotlar

UDK 002: 651. 1/7

Guruh T 55

OKC 01.040.01

Tayanch so'zlar:

kasbiy faoliyat turi, kompetensiya, ta'lim yo'nalishi, kasbiy faoliyat obyekti, kasbiy faoliyat sohasi, bakalavriatning asosiy o'quv reja va fan dasturlari, profil, o'qib-o'rganish natijalari, o'quv davri, tarmoqlar va sohalar, malaka talablari, bakalavriatning o'quv jarayoni, sifatni baholash va nazorati, mustaqil ta'lim, ishlab chiqarish, tashkiliy-boshqaruv faoliyati, malaka amaliyoti, bitiruv malakaviy ishi, davlat attestatsiyasi, o'quv fanlari bloki, oliy ta'lim muassasasi, ta'lim jarayoni, boshqaruv jarayoni, ishlab chiqarish, loyihalash, ilmiy tadqiqot jarayoni.

Ishlab chiquvchilar, kelishilgan asosiy kadrlar iste'molchilari

ISHLAB CHIQLILGAN:

O'zbekiston xalqaro islom akademiyasi

Rektor M.Kamilov

2023-yil « 24 »

M.O'.

O'zbekiston Respublikasi Din ishlari bo'yicha qo'mitasi

Rais S.Toshboyev

2023-yil « 24 » 07

M.O'.

KELISHILGAN:

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi
huzuridagi Oliy ta'limini rivojlantirish
tadqiqotlari markazi

Direktor Sh.Yakubov

2023-yil « 07 » 08

M.O'.

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar
Mahkamasi huzuridagi O'zbekistondagi
Islom sivilizatsiyasi markazi

Direktor Sh.Minovarov

2023-yil « 24 » 07

M.O'.

O'zbekiston Respublikasi Fanlar
Akademiyasi Abu Rayxon Beruniy
nomidagi Sharqshunoslik instituti

Direktor B.Abduhalimov

2023-yil « 08 » 07

M.O'.

O'zbekiston Respublikasi Fanlar
Akademiyasi Tarix instituti

Direktor Azamat Ziyo

2023-yil « 07 » 07

M.O'.

O'zbekiston musulmonlari
idorasi raisi

N.Xoliqnazarov

2023-yil « 07 » 07

M.O'.

**O'zbekiston xalqaro islom akademiyasi 60220300 - Tarix (Islom tarixi va manbashunosligi) talim yo'nalishi bo'yicha malaka talablari va o'quv rejasi
ishlab chiquvchilar va kadrlar iste'molchilari o'rtasida
KELISHUV DALOLATNOMASI**

Toshkent sh.

“ 28 ” 07 2023-yil

Biz, quyida imzo qo'yuvchilar – O'zbekiston xalqaro islom akademiyasi rektori M.Komilov, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi O'zbekistondagi Islom sivilizatsiyasi markazi direktori Sh.Minovarov, O'zbekiston Respublikasi Fanlar Akademiyasi Abu Rayxon Beruniy nomidagi Sharqshunoslik instituti direktori B.Abdusalimov, O'zbekiston Respublikasi Fanlar Akademiyasi Tarix instituti direktori A. Ziyo O'zbekiston xalqaro islom akademiyasida ishlab chiqilgan quyidagi bakalavriat ta'lim yo'nalishi malaka talabi mazmuni bilan tanishib chiqib, kelishuv haqida ushbu dalolatnomani tuzdik:

60220300 - Tarix (Islom tarixi va manbashunosligi)

Malaka talablar hamda o'quv rejalarining ishlab chiqilishida O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 20 apreldagi “Oliy ta'lim tizimini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida” PQ-2959-sonli, 2017 yil 27 iyuldagi “Oliy ma'lumotli mutaxassislar tayyorlash sifatini oshirishda iqtisodiyot sohalari va tarmoqlarining ishtirokini yanada kengaytirish chora-tadbirlari to'g'risida”gi PQ-3151-sonli, 2018 yil 5 iyundagi “Oliy ta'lim muassasalarida ta'lim sifatini oshirish va ularning mamlakatda amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlarda faol ishtirokini ta'minlash bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida” PQ-3775-son qarorlarida, O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirining 2020 yil 30 iyundagi “2020-2021 o'quv yilidan ta'lim jarayonini kredit-modul tizimiga o'tishi to'g'risida”gi 357-sonli buyrug'i hamda oliy ta'lim sohasini tartibga soluvchi boshqa me'yoriy-huquqiy hujjatlar, shuningdek, xalqaro talablarga asoslangan.

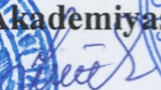
Mazkur malaka talablari va o'quv rejalarining ishlab chiqilishida asosiy kadrlar iste'molchilari tomonidan qo'yilgan talablar ham inobatga olingan.

Ishlab chiqilgan malaka talablari va o'quv rejani o'rnatilgan tartibda tasdiqlashga tavsiya etilishi maqsadga muvofiq.

O'zbekiston xalqaro islom akademiyasi rektori **M.Kamilov**

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi
huzuridagi O'zbekistondagi Islom sivilizatsiyasi
markazi direktori **Sh.Minovarov**

O'zbekiston Respublikasi Fanlar Akademiyasi
Abu Rayxon Beruniy nomidagi Sharqshunoslik
instituti direktori **B.Abdusalimov**

O'zbekiston Respublikasi Fanlar Akademiyasi
Tarix instituti direktori **A.Ziyo**